

8. SINIF 6. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık BURSA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra burayı işgal eden İngiltere, zengin petrol yataklarına sahip bu yöreden vazgeçmek istemiyordu. TBMM ise buranın Misakımillî sınırları içerisinde yer aldığını belirterek İngiltere'nin bu isteğini reddetmiştir. İsmet (İnönü) Paşa da bu konuda Türkiye'nin bakış açısını şu cümle ile ifade etmiştir:
"Bu toprak bizim için bir vatan meselesi, sizin için ise bir petrol meselesidir."

Parçada bahsedilen Atatürk dönemi dış politikasında sorun olan şehir hangisidir ?

2.

Tam bağımsızlık	Gerçekçilik	Mütekabiliyet	Milli politika
Teslimiyetçilik	Akılcılık ve bilimsellik	Barışçılık	Milli menfaat

Verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

..... zorunlu haller dışında devletler arası sorunların askeri tedbirlere gerek kalmadan çözüme gayret ve düşüncesidir.

Uluslararası meselelerde kendi devlet ve milletin çıkarlarını ön planda tutma anlayışı..... olarak adlandırılır.

Mustafa Kemal'in ..... düşüncesine göre milletin kaynak ve enerjisi ulaşılması imkansız hedefler uğruna tüketilmemelidir.

Devletler arası siyasette siyasi, mali, iktisadi, adli, askeri, kültürel ve benzeri her alanda hiçbir devletin müdahalesine izin vermeme ilkesi.....

Bir devletin, kendi ülkesine karşı diğer devletlerin gösterdiği tutum ve aldığı kararlara aynı şekilde karşılık vermesine ..... denir.

3. Gazete manşetlerindeki haberleri ilgili oldukları açıklamalarla eşleştiriniz.

	1	A. Fransa ile Türkiye arasında Lozan'da çözülemeyen sorun.
	2	B. I. Dünya Savaşı sonrası barışın korunması için kurulan, Türkiye'nin davet edildiği cemiyet.
	3	C. II. Dünya Savaşı öncesi batı sınırlarını korumak için Türkiye'nin de yer aldığı grup.
	4	D. Türkiye'nin, Boğazlar'da egemenlik haklarını düzenleyen antlaşma.
	5	E. Türkiye'nin II. Dünya Savaşı öncesi doğu sınırlarını korumak için katıldığı birlik.

4.

Aşağıda verilen cümlelerde doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) harfi koyunuz. Yanlış cümlelerin altındaki boşluğa doğrusunu yazınız.

( )

1. Lozan Barış Antlaşması ile çözüme kavuşturulamayıp, sonraya bırakılan sorunlardan biri de kapitülasyonlar meselesidir.

( )

2. Ülkemiz üzerindeki emellerinden vazgeçmek istemeyen Fransa, yabancı okullar konusunda Türkiye Cumhuriyeti'ne en çok sorun çıkaran devlettir.

( )

3. Türkiye, Osmanlı Devleti'nden kalan dış borçları ödemeyi, yeni bir devlet olduğu gerekçesiyle kabul etmemiştir.

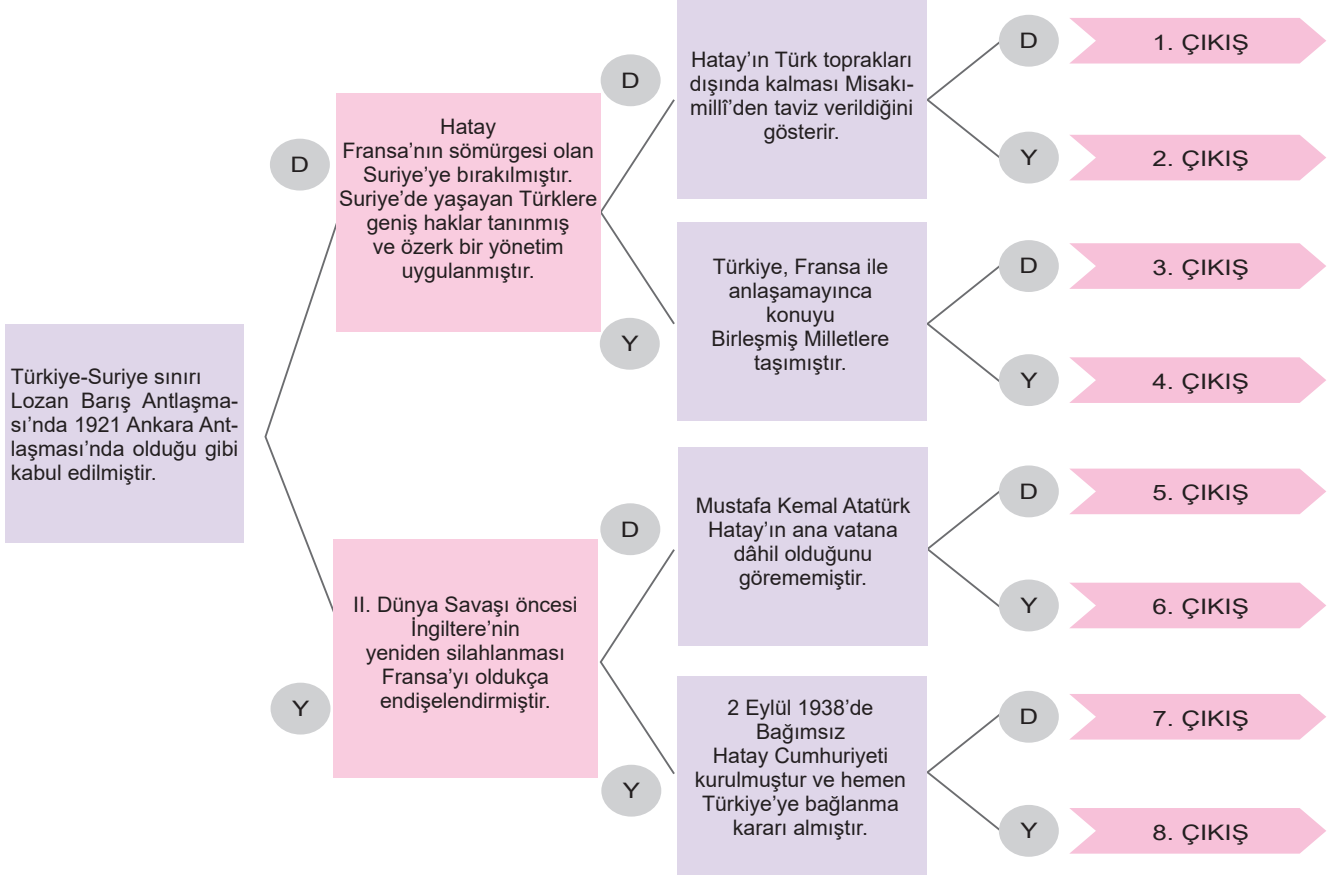
( )

4. Türk nüfus fazla olmasına rağmen İngiltere zengin petrol yataklarına sahip olan Musul'u Türkiye'ye bırakmak istememiştir.

( )

5. Milletler Cemiyeti'nin daveti üzerine Türkiye'nin bu cemiyete üye olması barışçı bir politika izlediğinin göstergesidir.

5. Aşağıda birbiri ile bağlantılı doğru (D) veya yanlış (Y) bilgilerle, tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğinde bir çalışma düzenlenmiştir. Her bir doğru veya yanlış karar, bir sonraki maddeyi etkileyecektir. Buna göre verilen ifadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar verilerek ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılabileceğini bulunuz.

6. Aşağıda verilen tanımlar ile Türk dış politikasının temel ilkelerini eşleştiriniz. Verilen harfleri temel ilkelerin yanında bulunan boşluklara yazınız.

A	Bir ülkenin siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesidir.	☐	Mütekabiliyet
B	Yayılmacı bir politika takip etmeden, devletler arasındaki sorunların diplomasi ile çözülmesidir.	☐	Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma
C	Dış politikada gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşmak yerine gerçekçi olmak ve mevcut şartların gereklerine göre hareket etmektir.	☐	Tam Bağımsızlık
D	Türkiye'ye dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmek ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemektir.	☐	Gerçekçilik
E	Gücünü millettten alarak iç ve dış politikayı kamuoyunun beklentilerine göre şekillendirmektir.	☐	Barışçı Anlayış

7. Tabloda, Atatürk dönemi dış politikasında yaşanan gelişmeler ile ilgili ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerden uygun olanları kullanarak cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

MUSUL	BALKAN ANTANTI	DIŞ BORÇLAR	İNGİLTERE	MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ
FRANSA	MİLLETLER CEMİYETİ	SADABAT PAKTI	MÜBADELE	LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

1. Yabancı okullarla ilgili düzenlemelere özellikle ..... karşı çıkmıştır.
2. Lozan'da çözülen sorunlardan biri de ekonomik gelişmemizi etkileyen .....olmuştur.
3. Lozan Barış Konferansı'nda üzerinde uzlaşılabilen konulardan biri de Irak sınırı ve ..... sorunu olmuştur.
4. Lozan Antlaşması'nda İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler dışındaki Türk ve Rum nüfusunun karşılıklı olarak Türkiye ile Yunanistan arasında ..... edilmesine karar verilmiştir.
5. Türkiye'nin diplomatik girişimleri sonucu Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya bir araya gelerek 9 Şubat 1934'te Atina'da .....'nı imzalamıştır.
6. .... ile Boğazlar'ın yönetimi ve savunması Türkiye'ye bırakılmış, böylece Türkiye Boğazlar üzerinde egemenlik hakkını genişletmiştir.
7. Türkiye, doğu sınırlarını güvenlik altına almak için İran, Irak ve Afganistanla arasında .....nı imzalamıştır.

8.

Atatürk 26 Kasım 1930'da Samsun'da bir liseyi ziyaretinde, öğrencilerden birini tahtaya kaldırarak Türkiye haritası çizmesini ister. Öğrencinin çizdiği haritayı inceleyen Mustafa Kemal Paşa; "Yavrum bu haritayı çizerken kırk asırlık Türk yurdunu sınırlarımız dışında bırakmadın mı?" diye sorar ve ardından tebeşiri eline alarak kendisi bir harita çizer ve "Böyle olmayacak mı?" der.

Öğrencinin çizdiği haritada sınırlarımız dışında bıraktığı şehir hangisidir?

9. Tabloda doğru olanların yanına (D), yanlış olanların yanına (Y) koyunuz. Yanlış cevapların altına doğrularını yazınız.

1. 1921 yılında TBMM ile Fransa arasında imzalanan Lozan Barış Antlaşması'yla Hatay, Fransa mandasındaki Suriye'ye bırakıldı.	
2. Mustafa Kemal, 1923'te Adana'da yaptığı bir konuşmada, "Kırk asırlık Türk yurdu, düşman elinde esir kalmaz." diyerek ileride Hatay'ın anavatanına katılacağını müjdesini verdi.	
3. Türkiye ile İngiltere arasında yapılan ikili görüşmelerde, "Hatay'ın geleceğini buradaki halkın belirlemesi" ilkesi kabul edildi.	
4. 2 Eylül 1938'de, Hatay Bağımsız Cumhuriyeti kuruldu. Bağımsız Hatay Cumhuriyeti'nin, ilk cumhurbaşkanlığını Tayfur Sökmen yaptı.	
5. Hatay Millet Meclisi, 29 Haziran 1939'da oy birliği ile Türkiye'ye bağlanmaya karar verdi, böylece Irak sınırı bugünkü şeklini aldı.	

11.

1

Yavuz Gemisi'nin Doğu Akdeniz'de petrol ve doğalgaz araması

2

Bazı devletlerin itirazına rağmen Türkiye'nin S-400 savunma sistemini satın alması

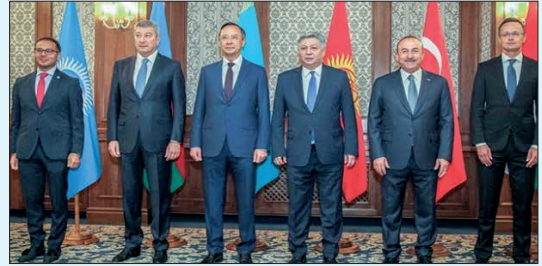
3

İç karışıklıklara son vermek için Türkiye'nin Somali'ye asker göndermesi

4

Türk Konseyi tarafından Türkiye'nin Barış Pınarı Harekatı'nın desteklenmesi

5

ABD'nin yaptırım tehdidi karşısında Türkiye'nin İncirlik ve Kürecik üslerinin kapatılmasını gündeme getirmesi

6

Avrupa Birliği ile bazı sorunlar yaşansa da Türkiye'nin birliğe katılma kararlılığını koruması

Günümüzden verilen örnek olayları Atatürk'ün dış politika ilkeleri ile ilişkilendirerek ilkelerin karşısına örnek olayın numarasını yazınız.

Mütekabiliyet:	.....	Milli Menfaatleri Esas Alma:	.....
Barışçılık:	.....	Gerçekçilik ve Akılcılık:	.....
Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma:	.....	Tam Bağımsızlık:	.....

12. Atatürk dönemi Türk dış politikası ile ilgili bilgilerin verildiği kavram haritasında boş bırakılan yerleri örnekteki gibi doldurunuz.

I. SÜTUN

Yeni Bir Dünya Savaşı
Tehlikesine Karşı
Türkiye'nin Aldığı Önlemler

Sadabat Pakti'nin Kurulması

II. SÜTUN

Yabancı Okullar Sorunu

DIŞ POLİTİKADA YAŞANAN GELİŞMELER

Türk Dış Politikasının Dayandığı Temel İlkeler

A) "Bizim akıl, mantık,
zeka ile hareket etmek
en belirgin özelliğimizdir."

B) "Yurtta sulh, cihanda sulh."

C) "Ben düşündüklerimi önce
milletimin arzusunda, ihtiyaç ve
iradesinde görmeyi şart sayan
ve bunu gördükten sonra ancak
uygulaması ile kendimi vazifeli
bilen bir adamım."

D) "Milli sınırlarımız içinde her
şeyden evvel kendi kuvvetimize
dayanıp memleketin mutluluğuna
çalışmalıyız."

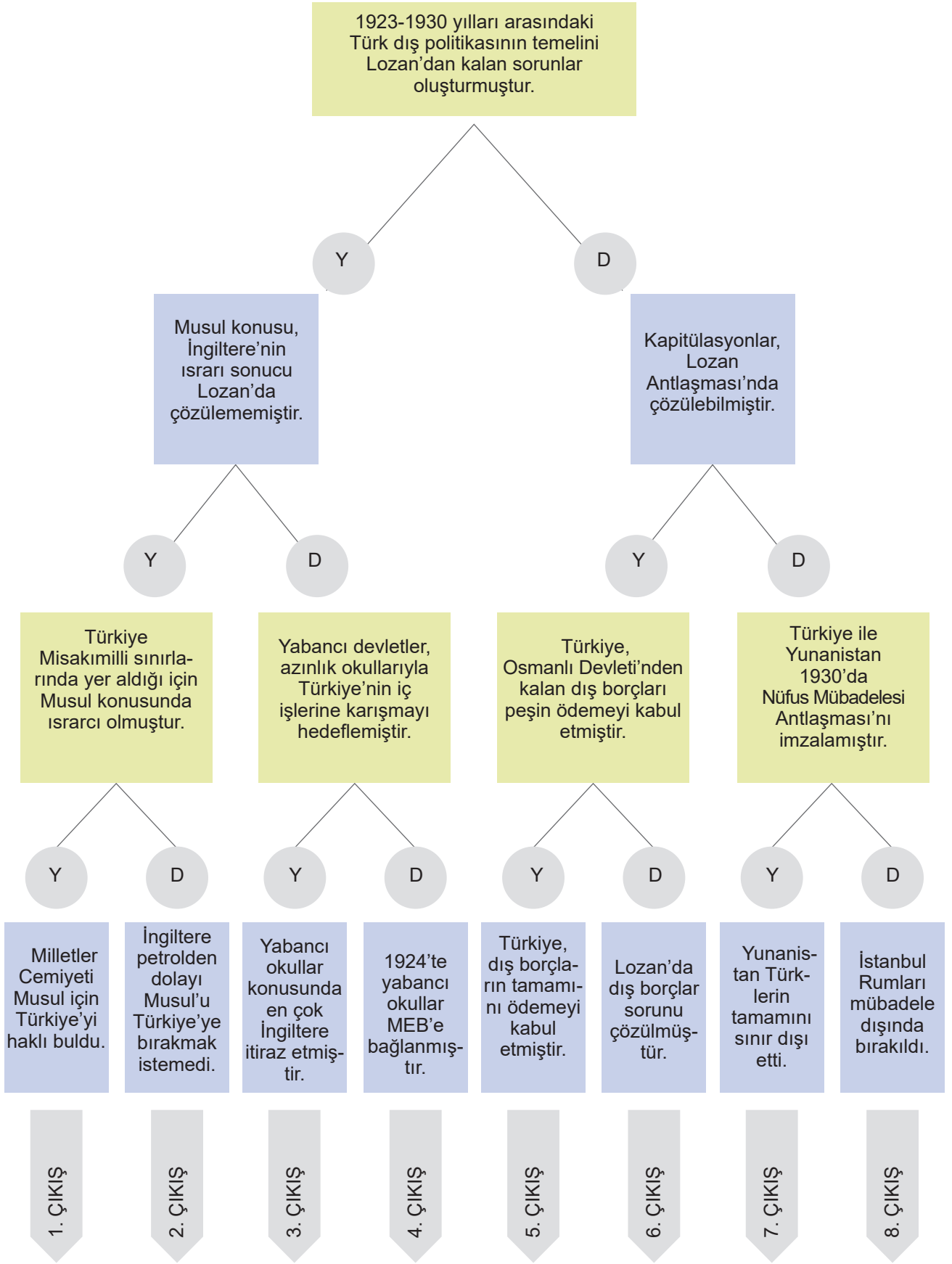
E) "Esas, Türk milletinin haysi-
yetli ve şerefli bir millet olarak
yaşamasıdır. Bu esas, tam
istiklale malikiyetle ancak temin
olunabilir."

F) "Şüphesiz, hukukumuza,
şeref ve değerimize saygı gös-
terildikçe karşılıklı saygıda
asla kusur etmeyeceğiz."

GERÇEKÇİLİK

"Büyük hayaller peşinden
koşan,
yapamayacağımız şeyleri yapar
gibi görünen sahtekâr insanlar-
dan değiliz."

13. Dallanmış ağaçta verilen bilgilerin doğru ya da yanlış olma durumlarını takip ederek hangi çıkışa ulaşılacağı bulunuz.

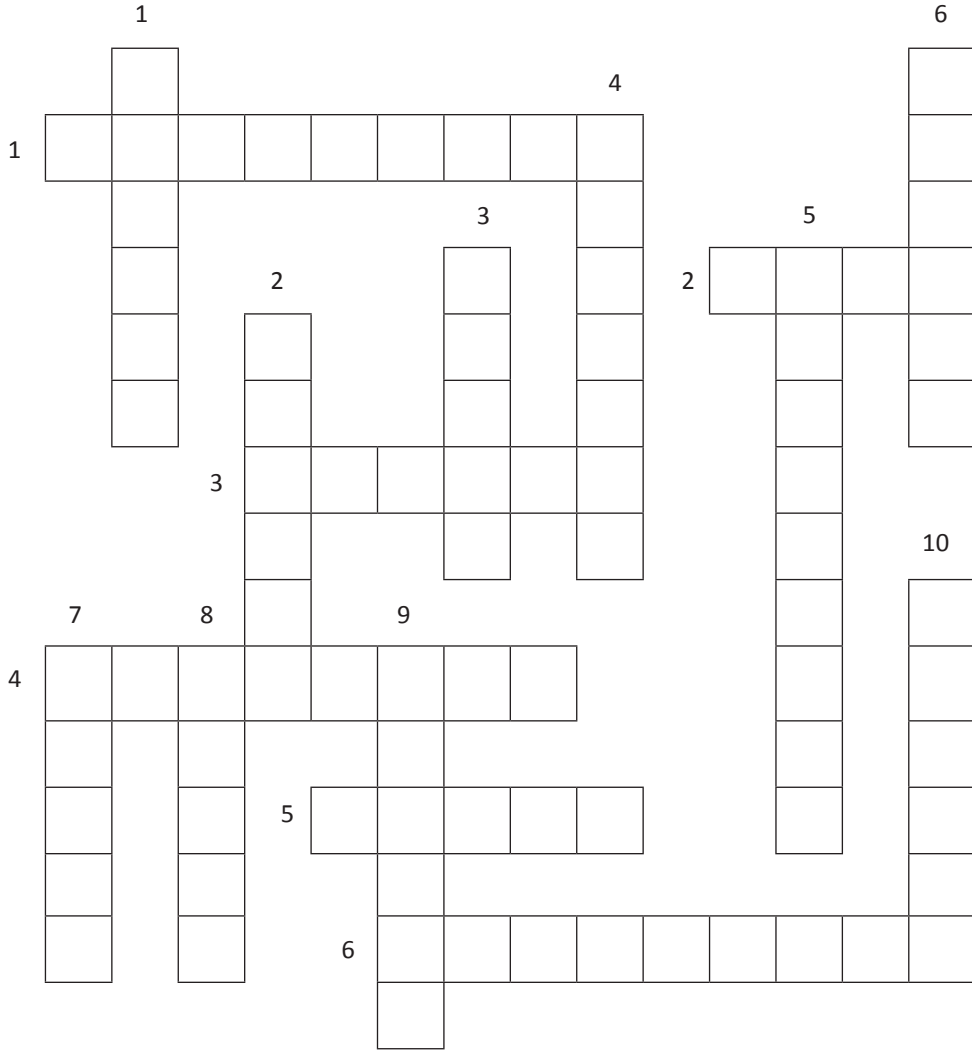
14.

I. MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ	II. İSPANYA	III. YABANCI OKULLAR SORUNU
IV. MİLLETLER CEMİYETİ	V. TAM BAĞIMSIZLIK	VI. DOĞUDAKİ BÜYÜK İSYAN
VII. 1926 ANKARA ANTLAŞMASI	VIII. MAARİF TEŞKİLATI HAKKINDA KANUN	IX. BALKAN ANTANTI
X. MUSUL SORUNU	XI. SADABAT PAKTI	XII. YUNANİSTAN

Atatürk dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmelerin numaralarını karşılık gelen cümlelerin yanına yazınız. Bir cümleye birden fazla kutucuktaki numara yazılabilir.

1. İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi ve Orta Doğu'ya doğru yayılcı bir siyaset izlemesi üzerine imzalanan antlaşma: .....
2. Boğazlar Komisyonunun kaldırılarak Boğazlar'ın yönetiminin Türkiye'ye verilmesini sağlayan antlaşma: .....
3. Tanzimat Dönemi'nden itibaren gayrimüslimler ve yabancılar tarafından açılan kurumlar ve bu kurumların zararlı faaliyetlerini önlemek amacıyla çıkarılan kanun: .....
4. II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ve İtalya'nın yayılcı bir siyaset izlemesi üzerine Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında imzalanan antlaşma: .....
5. Çözümü için Milletler Cemiyeti'ne başvuru konular: .....
6. Doğuda çıkan bir isyan sonrasında Türkiye'nin yeteri kadar ilgilenememesinden dolayı İngiltere ile yapılan antlaşma sonunda Misakımilliye aykırı çözülen konu: .....
7. I. Dünya Savaşı sonrasında uluslararası sorunları barışçıl yollarla çözmek için kurulmuş olan örgüt ve bu örgüte üye olması için Türkiye'yi davet eden ülkeler: .....

15.

Yukarıdan Aşağıya

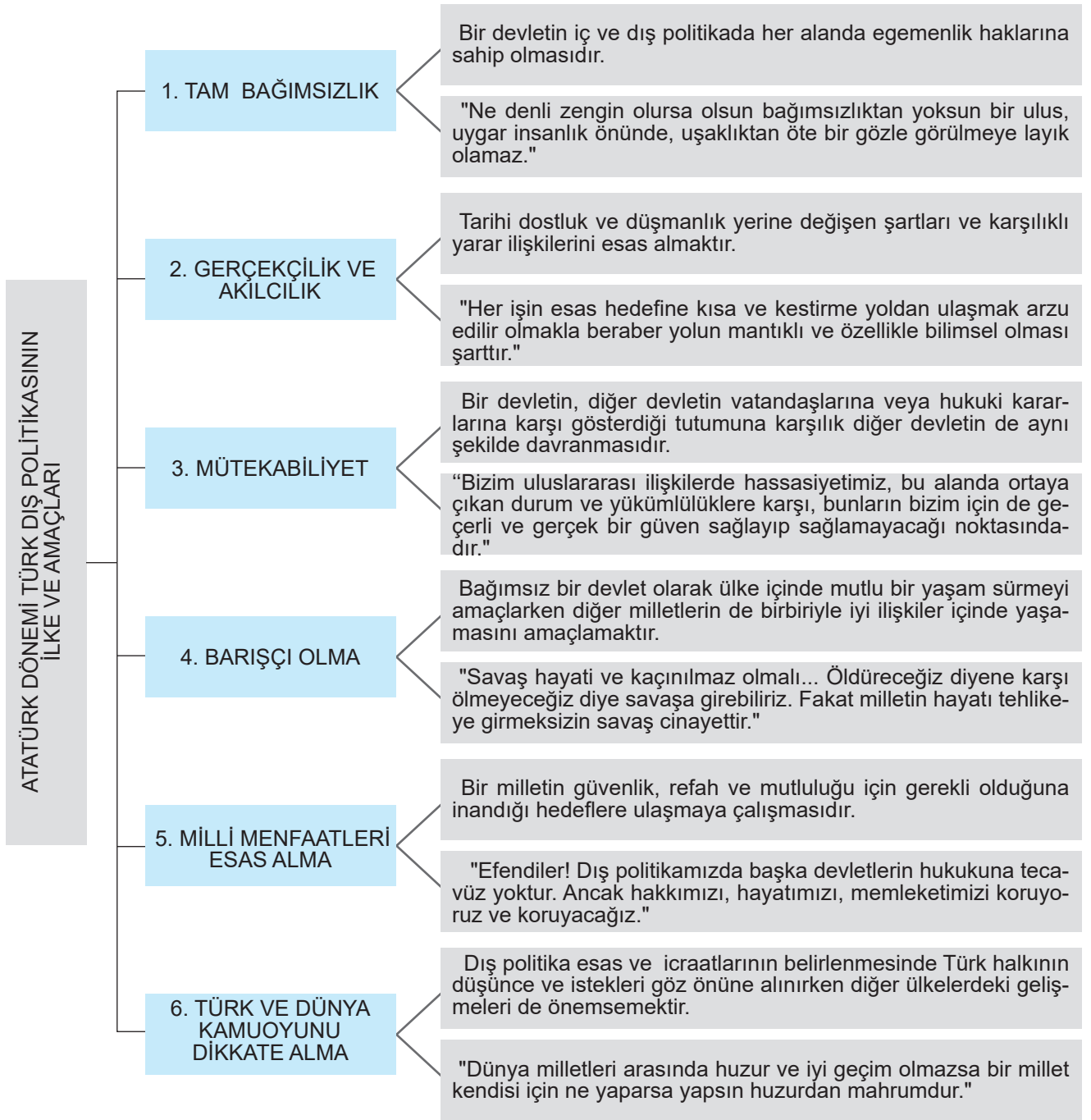
1. Musul ve Hatay'ı İtilaf Devletleri açısından önemli kılan yeraltı zenginliği.
2. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'de en çok yabancı okulu bulunan iki ülkeden biri.
3. Yeni Türk devletinin sınırlarının büyük ölçüde belirlendiği antlaşma.
4. Türkiye'nin doğu sınırlarını korumak için İran, Irak ve Afganistan ile imzaladığı paktın adı.
5. Atatürk'ün dış politikada benimsediği; ideoloji, duygu ve önyargılarla değil bilimsel verilerle ve mantık temelli hareket etme ilkesi.
6. Türkiye'nin Lozan'da taviz vermek zorunda kaldığı, Boğazlar konusundaki egemenlik haklarını yeniden kazandığı antlaşma.
7. Irak sınırlarımızın dışında kalan Misakımilli toprağı.
8. Türk dış politikasında yapıcı olmayı ve egemenlik haklarımıza saygı duyulduğu sürece diğer devletlerle

uyum içinde yaşamayı esas alarak ulaşılmak istenen hedef.

9. Yerleşmiş, sakin. İstanbul'a yerleşmiş Rumlar veya Batı Trakya'da yaşayan Türkler için kullanılan terim.
10. Hatay ilimize sınır komşusu olan ülke.

Soldan Sağa

1. Türk - Yunan ilişkilerinin düzelmesiyle Türkiye'yi ziyaret eden ilk Yunan başbakanı.
2. Devletlerin ortak hareket etmek için kurdukları birlik, sözleşme.
3. 1926'da Misakımilli toprağı olan Musul ve Kerkük'ü kaybettiğimiz antlaşmanın adı.
4. Karşılıklı nüfus değişimi, değiş-tokuş.
5. Türkiye topraklarına katılan son şehrimiz.
6. Musul sorununda Türkiye'nin karşı karşıya geldiği devlet.

Kavram haritasındaki açıklamalara bakarak Atatürk dönemindeki gelişmelerle verilen dış politika ilkelerini eşleştiriniz.

- A. Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerinin mallarına el koyması üzerine İstanbul'daki Rumların mallarına el konulması: .....
- B. Hatay'ın anavatanına katılması : .....
- C. Yabancı okulların Türkiye'nin denetimine alınması : .....
- D. Milletler Cemiyetine üye olunması : .....
- E. İtalya ve Almanya'nın saldırgan politikalarına önlem olarak İngiltere ve Fransa gibi devletlerle ittifak kurulması : .....
- F. Balkan Antantı, Sadabat Paktı gibi antlaşmalarla Türk halkının barış isteğinin sağlanması için dünya devletlerinin desteğinin alınması: .....

17.

B	A	L	K	A	N	A	N	T	A	N	T	I	F	H
E	H	O	R	H	Ü	Ö	Y	B	K	A	L	K	D	A
G	A	Z	B	G	F	Ğ	E	A	I	N	İ	D	E	T
U	G	A	A	E	U	R	T	L	L	A	M	U	N	A
B	A	N	K	R	S	E	İ	K	C	D	A	J	İ	S
K	Y	F	R	Ç	M	T	F	A	I	O	N	S	Z	A
N	J	R	A	E	Ü	İ	R	N	L	L	L	H	L	D
R	K	İ	N	K	B	C	A	L	I	U	A	A	E	A
S	L	N	H	L	A	İ	N	I	K	G	R	T	R	B
T	K	S	A	İ	D	L	S	K	H	G	T	A	D	A
K	A	M	Ü	T	E	K	A	B	İ	L	İ	Y	E	T
V	B	U	P	Ü	L	G	E	N	Ç	L	İ	A	S	P
U	L	S	A	R	E	S	E	B	E	P	L	D	A	A
K	İ	U	K	K	S	E	S	A	S	L	I	E	A	K
A	Y	L	T	T	İ	S	P	A	N	Y	A	T	S	T
Y	E	D	U	E	D	G	J	Y	I	L	Ş	A	R	I

Soruların cevapları bulmaca içerisine yukarıdan aşağıya ve soldan sağa gizlenmiştir. Cevapları bulmaca içerisinden bulunuz.

1. Fransa ile Türkiye arasında sorun olan bölge.
2. Nüfus mübadelesinin çözümünde etkili olan ilke.
3. Türkiye'yi Milletler Cemiyetine davet eden ülke.
4. Türkiye'nin doğu sınırlarını korumak için katıldığı grup.
5. Kurtuluş Savaşı sonucunda imzalanan barış antlaşması.
6. İngiltere ile Türkiye arasında sorun olan petrol bölgesi.
7. Boğazlar'ın güvenliğini sağlamanın gerekliliği ile bağlantılı ilke.
8. Dış borçların ödenmesinde Türkiye'nin en fazla sorun yaşadığı ülke.
9. Yunanistan ile Türkiye arasında Lozan'dan sonra da sorun yaşanan olay.
10. Türkiye'nin batı sınırlarını korumak için katıldığı grup.

18. Dış politikada "Barışçılık" ilkesini temel alan Mustafa Kemal'in, aşağıdaki sözlerinden hangisi bunu destekler niteliktedir?

- A) Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.
- B) Egemenlik verilmez, alınır.
- C) Yurtta sulh, cihanda sulh.
- D) Ölümü göze alan bir millet asla yenilmez.

19. Bağımsız bir devlet iken 29 Haziran 1939'da yaptığı son toplantıda oy birliğiyle Türkiye'ye katılma kararı alıp, 30 Haziran 1939'da Türkiye'ye dâhil olan şehrimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adana
- B) Ankara
- C) Mersin
- D) Hatay

20. Mustafa Kemal'in sözlerinden hangisi dış politika esaslarından gerçekçilik ve akılcılık ile ilgilidir?

- A) Kapitülasyonlar bizim için mevcut değildir ve asla mevcut olmayacaktır.
- B) Milli sınırlar dâhilindeki toprakların bize verilmesi konusunda ısrar edeceğiz.
- C) Sonsuz emeller peşinde milleti uğraştırıp zarara sokmamayı amaçlamaktayız.
- D) Balkanlar'daki kardeşliğin kökleştirilmesi, bizim öteden beri başlıca emelimizdi.

21. "Harp zaruri ve hayati olmalı... Öldüreceğiz diyene karşı ölmeyeceğiz diye harbe girebiliriz. Lakin hayat-ı millet (milletin hayatı) tehlikeye maruz kalmayınca (uğramayınca) harp bir cinayettir..."

Buna göre Mustafa Kemal'in dış ilişkilerde hangi ilkeyi esas aldığı söylenebilir?

- A) Gerçekçilik
- B) Tam Bağımsızlık
- C) Barışçılık
- D) Bilimsellik

22. Türkiye, Boğazlar'a yeni bir statü kazandırmak ve Boğazlar'ın güvenliğini sağlamak için Lozan Barış Antlaşması'nı imzalayan devletlere Nisan 1936'da bir nota verdi. Bu notada, Boğazlar konusunda şartların değiştiğini, bu nedenle Boğazlar'ın statüsünün yeniden düzenlenmesi gerektiğini bildirerek bir konferans toplanmasını istedi.

İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin desteği ile toplanan Boğazlar Konferansı sonunda, 20 Temmuz 1936'da aşağıdakilerden hangisi imzalanmıştır?

- A) Montrö Sözleşmesi
- B) Balkan Antantı
- C) Sadabat Paktı
- D) Ankara Anlaşması

23. Türkiye ile Yunanistan arasında sorun olan ve Lozan'da çözülemeyen nüfus değişimi sorunu iki ülke arasında gerginliğe neden olmuştur. Yunanistan'ın Türklerin mallarına el koyması üzerine Türkiye de Rumların mallarına el koymuştur.

Yunanistan'ın bu hamlesine Türkiye'nin verdiği karşılık hangi dış politika ilkesi ile doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Milli menfaatleri esas alma
- B) Mütekabiliyet
- C) Gerçekçilik ve akılcılık
- D) Tam bağımsızlık

24. Atatürk döneminde; tam bağımsızlık, gerçekçilik ve akılcılık, mütekabiliyet, barışçılık, milli menfaatleri esas alma ve dünya kamuoyunu dikkate alma gibi ilkeleri esas alan bir dış politika anlayışı benimsenmiştir.

Buna göre Atatürk dönemi dış politikasıyla ilgili hangi sonuca ulaşamaz?

- A) Bilim ve teknik temel yol gösterici olarak kabul edilmiştir.
- B) Ülkemizin yüzölçümünü arttırmak esas alınmıştır.
- C) Ulaşılamayacak hedeflerle vakit kaybetmek reddedilmiştir.
- D) Savaş ancak çok gerekli ve hayati ise kabul edilebilir sayılmıştır.

25. 1897 yılında Osmanlı Devleti sınırları içinde üç yüze yakın Amerikan ve Fransız okulu bulunmaktaydı. İlgili devletlerin konsoloslukları tarafından yönetilen bu okullar bir taraftan zararlı faaliyetlerde bulunurken diğer taraftan gayrimüslim toplumlar üzerinde etkili oluyordu. Osmanlı Devleti'nin bu okullar üzerinde yeterince denetim hakkı yoktu.

Yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmasında;

- I. ulusal değerleri korumak,
- II. ülkedeki azınlıkların isyana teşviklerini önlemek,
- III. Türk okullarının sayısını arttırmak

amaçlarından hangileri yer almaktadır?

A) I ve II.

B) I ve III.

C) Yalnız I.

D) I, II ve III.

30.

Türkiye'nin uluslar arası iş birliğine girmesinde en önemli gelişme, 1932 yılında Milletler Cemiyetine üye olmasıdır. Türkiye, İngiltere'yle ilişkilerinin iyi olmadığı yıllarda, bu ülkenin egemen olduğu bu cemiyete kuşkuyla bakmıştır.

İspanya ve Yunanistan'ın verdiği teklifle 6 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyeti Genel Kurulu, Türkiye'yi oy birliğiyle üyeliğe kabul etmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne katılmasının sebebi nedir?

- A) Türkiye'nin milletlerarası ortaklık düşüncesi
- B) Türkiye kamuoyunun üyeliğe yönelik istekleri
- C) Rusya ve İngiltere'nin Türkiye'yi ikna çabaları
- D) Türkiye'nin uluslararası aktör olma kararlılığı

31. "Büyük hayali işler yapmadan yapmış gibi görünmek yüzünden dünyanın düşmanlığını, kötü niyetini, kinini bu milletin ve memleketin üzerine çektik... Biz böyle yapmadığımız ve yapamadığımız kavramlar üzerinde koşarak düşmanlarımızın sayısını ve üzerimize olan baskılarını arttırmaktansa, tabii duruma meşru duruma dönelim..."

Mustafa Kemal'in söylediği bu sözden yola çıkarak, Türkiye'nin dış politikada hangi ilke doğrultusunda hareket ettiği söylenebilir?

- A) Gerçekçilik
- B) Bağımsızlık
- C) Barışçılık
- D) Akılcılık

32. Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık vererek, Misakımilli'de yer alan Hatay'ı da Suriye idaresine bırakması Türkiye'nin tepkisine neden olmuştur. Türkiye, Hatay'a bağımsızlık verilmesi için Fransa ile anlaşamayınca konuyu Milletler Cemiyeti'ne taşımış, Mustafa Kemal Mersin ve Adana'daki sınır birliklerini denetleyerek Fransa'ya gözdağı vermek istemiştir. Türkiye'nin kararlılığını gören Fransa geri adım atarak 2 Eylül 1938'de kurulan Hatay Cumhuriyeti'ni tanımak zorunda kaldı. Hatay Meclisi 29 Haziran 1939'da aldığı kararla Türkiye'ye katılma kararı aldı.

Verilen bilgilere göre Türkiye'nin Hatayın bağımsızlık süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Misakımilli gerçekleştirilmek istenmektedir.
- B) Öncelikle barışçıl politikalarla sorun çözülmek istenmiştir.
- C) Milletler Cemiyeti'nin aldığı karar kabul edilmiştir.
- D) Sorunun çözümü için askeri tedbirler alınmıştır.

33.

Bizim kanaatimizce uluslararası siyasî güvenliğin gelişmesi için ilk ve en mühim şart, milletlerin hiç olmazsa barışı koruma fikrinde samimî olarak birleşmesidir.

Fransız Büyükelçisi'ne; "Ben toprak büyütme meraklısı değilim. Barış bozma alışkanlığım yoktur ancak antlaşmaya dayanan haklarımızın isteyicisiyim."

Doğuda izlediğimiz dostluk siyaseti yeni bir adım attı. Afganistan, Irak ve İran ile imzaladığımız antlaşma, kayda değer barış eserlerinden biridir.

Atatürk'ün bu sözleri, dönemindeki dış politika olaylarından hangisiyle eşleştiremez?

- A) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- B) Hatay'ın ana vatana katılması
- C) Dış borçlar sorunu
- D) Sadabat Paktı

34. Amerikan CNN televizyonunun Pentagon'dan üç yetkiliye dayandırdığı haberine göre, Amerikan ordusunun Karadeniz'e savaş gemisi sevk etme hazırlığında olduğu belirtildi, Türkiye'den Boğazlar'dan Karadeniz'e savaş gemilerinin geçişi için izin talep etmesini istediği öne sürüldü. (Anadolu Ajansı)

Habere göre ABD'nin Türkiye'den izin talep etmesine sebep olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Antlaşması
- B) Lozan Barış Antlaşması
- C) Mondros Ateşkes Antlaşması
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

Hatay Devleti Bayrağı

Yürürlüğe Girdiği Tarih : 06 Eylül 1938

Yürürlükten Kalktığı Tarih : 23 Haziran 1939

Hatay Marşı

Antakya, İskenderun Türk'ün iki kızıdır,
Bayrağında biri ay biri de yıldızıdır,
Yurttan uzak illerde ağlıyor bu yavrular,
Türk'ün tunçtan bağrında bu en büyük sızdır.

Bu sızıyı sevince çevirmeyi Türk bildi,
Şahlanarak önüne ne geldiyse devirdi,
Gözünüzün yaşını silin ey Hataylılar,
Türk'ün tunçtan ordusu, sizinle coştı geldi.

Verilen görsele ve metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hatay, Türkiye Cumhuriyeti'nden bağımsız bir devlet haline gelmiştir.
- B) Türkiye'nin Fransa ile anlaşmasının ardından Hatay anavatanına katılmıştır.
- C) Türk ordusunun engellere rağmen Hatay'a girmesi sevinçle karşılanmıştır.
- D) Antakya ve İskenderun'un anavatanından ayrı olmasından şikâyet edilmiştir.

36. "Dış siyasetimizde başka bir devletin hukukuna saldırı yoktur. Ancak hakkımızı, hayatımızı, memleketimizi, namusumuzu savunuyoruz ve savunacağız."

"Hiçbir yabancı ulusa karşı hasmane (düşmanca) duygular içinde değiliz. Biz onlarla samimi ilişkiler kurma arzusundayız."

"Dünyanın bugünkü genel şartları ve asırların akıllarda ve karakterlerde biriktirdiği hakikatler karşısında hayalperest olmak kadar büyük hata olamaz. Tarihin ifadesi budur. İlimin, aklın, mantığın ifadesi böyledir."

Mustafa Kemal'in sözlerinde dış politikanın temel esaslarından hangisine değinilmemiştir?

- A) Tam bağımsızlık
C) Barışçılık

- B) Mütakabiliyet
D) Gerçekçilik ve akılcılık

37. "Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlardan değiliz..."

"Biz, uluslararası ilişkilerde güven ve saygıyı amaçlayan açık ve samimi politikanın en ateşli taraftarıyız. Hassasiyetimiz, bu alanda ortaya çıkan durum ve yükümlülöklere karşı, bunların bizim için de geçerli ve gerçek bir güven sağlayıp sağlamayacağı noktasındadır."

"İstiklali elinden alınan bir ulus; ne denli zengin ve bolluk içinde olursa olsun, uygar insanların gözünde bir uşaktan daha iyi bir davranışa layık değildir."

Atatürk'ün bu sözlerine bakılarak, Türk dış politikasında belirlenen ilke ve amaçlardan hangisine ulaşılmaz?

- A) Tam bağımsızlık
C) Mütakabiliyet

- B) Gerçekçilik ve akılcılık
D) Barışçı olmak

38. 29 Mayıs 1937'de Hatay'ın statü ve anayasasının Milletler Cemiyeti Konseyinde kabul edilmesi üzerine, Suriye Meclisi 3 Haziran 1937 tarihinde bir bildiri yayınlarak Hatay Sancağını Suriye topraklarının bir parçası saydığını, yapılan antlaşma ve statüyü tanımadığını açıkladı. Suriye Başbakanı Cemil Mardam, Ankara'ya gelmiş ve 21 Aralık 1937'de Atatürk tarafından kabul edilmiştir. Atatürk, Hatay konusunda kendisine şunları söylemiştir;

"Bu mesele benim için bir namus meselesidir. Biz orayı muharebe ile kaybetmedik. Bize verin demiyorum. İhtiyacımız yoktur. Bu meseleyi halledeceğiz. Bunun için en büyük tehlikeyi bile göze aldım."

Buna göre;

- I. Suriye, Hatay'ı kendi topraklarının bir parçası olarak görmüştür.
II. Mustafa Kemal, Hatay için her türlü riski göze almıştır.
III. Hatay bağımsız bir bölge olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I.

B) Yalnız II.

C) I ve II.

D) I, II ve III.

39. • Lozan Barış Antlaşması'nda kapitülasyonların kaldırılması.
• Kurtuluş Savaşı'nda Misakımilli sınırlarının hedeflenmesi.
• Yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığına bağlanması.

“Tam bağımsızlık, bizim bugün üzerimize aldığımız vazifenin temel ruhudur.” diyen Mustafa Kemal, siyasi, mali, iktisadi, adli, askeri, kültürel alanların tamamında tam bir serbestliği savunur.

Verilen bilgilerde aşağıdaki alanlardan hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Siyasi B) İktisadi C) Kültürel D) Adli

40. Lozan Antlaşması sonrası yapılan yasal düzenlemeyle Türkiye'deki yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanarak Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı. Tarih ve coğrafya derslerini Türkçe olarak okutmaları zorunlu tutuldu. Bu kurallara aykırı hareket eden okullar ise kapatıldı.

Verilen bilgilere göre yabancı okullarla ilgili aşağıdaki hangi yargıya ulaşamaz?

- A) Milli kültürün korunması amaçlanmıştır.
B) Yabancı okul sayısı azaltılmak istenmiştir.
C) Zararlı faaliyetleri engellenmeye çalışılmıştır.
D) Türkiye'nin bağımsızlık hakları korunmuştur.

41.

İNGİLTERE

Musul sorununda İngiltere'nin hedefi konunun Milletler Cemiyetinde görüşülmesi şeklindeydi ve cemiyetteki etkinliğini kullanarak kendi lehine bu sorunu çözmeye çalışıyordu. Böylece Musul, İngiltere manda devleti olan Irak'a bırakılacak. Musul'un petrolerini İngiltere işletecekti.

ATATÜRK

Atatürk meclisin Musul konusunda bir an önce karara varması gerektiğini “Sulh yapılacaksa bir an evvel yapılsın, olmayacaksa aldanmayalım, askeri tedbirlerde geri kalmayalım.” sözleriyle dile getirmiştir. Atatürk yıllarca Türk yurdu olan Misakımilli'nin içerisinde kalan Musul'un Türkiye'ye bağlanmasını kuvvetli biçimde vurgulamıştır.

Buna göre Musul sorunu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Atatürk Musul konusunda milli menfaatleri esas almıştır.
B) Milletler Cemiyeti Musul'la ilgili arabuluculuğu reddetmiştir.
C) Irak sınırı Musul dâhil olmak üzere çözüme kavuşmuştur.
D) Uluslararası hukuk kuralları uygulamaya konulmuştur.

42. I. 2 Eylül 1938'de bütün mebuslar mecliste Türkçe yemin ederek göreve başladı. Meclis, İskenderun Sancağına Hatay Devleti adını verdi. Cumhurbaşkanlığına Tayfur Sökmen getirildi.
- II. Hatay Devleti Meclisi, 29 Haziran 1939'da yaptığı son toplantıda oy birliğiyle Türkiye'ye katılma kararı aldı. Hatay, 30 Haziran 1939'da Türkiye'ye katıldı.
- III. Fransa, Avrupa'da yaşanan Alman tehlikesi üzerine 1936'da Suriye'deki manda yönetimine son verdi ve Hatay'ı Suriye'ye bıraktı.
- IV. 23 Haziran 1939'da Fransa ve Türkiye arasında yapılan bir antlaşma ile Fransa, Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını kabul etti.
- V. Türkiye, sorunu 6 Ekim 1936'da Milletler Cemiyetine götürdü. Milletler Cemiyeti, Hatay'ın iç işlerinde bağımsız, dış işlerinde Suriye'ye bağlı olmasına karar verdi.

Hatay'ın, Türkiye'ye katılma sürecinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) III-V-I-IV-II   B) III-I-V-IV-II   C) V-III-IV-II-I   D) IV-II-I-V-III

43. İtilaf Devletlerinin dayattığı sınırları kabul etmeyen Türk milleti Mustafa Kemal öncülüğünde Milli Mücadele'yi başlatmış ve Lozan Barış Antlaşması imzalanmıştır.
- Kendi sınırlarını korumak isteyen Türkiye, Suriye sınırındaki tehditleri önlemek amacıyla Barış Pınarı Harekatı'nı gerçekleştirmiştir. Dokuz günlük başarılı harekâtın ardından, bölgede etkin rol oynayan ABD Türkiye'ye anlaşma teklif etmiştir.

Verilen bilgiler dikkate alındığında çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi başarı kazanabilmek için toprak bütünlüğünden ödün verilmelidir.
- B) Askeri alandaki başarılar siyasi başarıları beraberinde getirmektedir.
- C) Sorunların çözümünde büyük devletlerin görüşleri kabul edilmelidir.
- D) Kalıcı barışı sağlamak için askeri çözümler son seçenek olmalıdır.

44. Amerikan Enerji İdaresi Raporu'na göre;

Hazar Denizi bölgesinde yoğunlaşan petrol ihracatı nedeniyle İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın öneminin giderek arttığı, buradan geçen petrolün Batı ve Güney Avrupa'ya gönderildiği belirtildi. Rapora göre geçen yıl Türk Boğazlarından 48 bin gemi geçti, günde 2,9 milyon varil petrol taşındı.

Rapordaki durum Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin hangi maddesi ile ilgilidir?

- A) Türkiye'nin Boğazlar'da asker bulundurması kabul edildi.
- B) Ticaret gemilerinin Boğazlar'dan geçişi serbest bırakıldı.
- C) Barış zamanında savaş gemilerinin geçişi belli kurallara bağlandı.
- D) Türkiye savaş tehlikesiyle karşılaşırsa Boğazlar'ı kapatabilecekti.

45. ve 46. soruları görseldeki bilgilere göre yanıtlayınız.

45. Verilen gelişmelerden hangisi Türkiye'nin topraklarını korumak ya da barışı sağlamaktan çok devletler arası ikili anlaşmazlıkları çözmeye yöneliktir?

- A) Nüfus Mübadelesi   B) Balkan Antantı   C) Montrö Sözleşmesi   D) Sadabat Pakti

46. Görseldeki bilgilerden ulaşılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boğazların savunma ve geçiş hakları ile ekonomik bağımsızlığı sağlamak en temel dış politika ilkeleri olarak benimsenmiştir.
B) Türkiye Cumhuriyeti'nin haklarını korumak, sorunları barışçı ve diplomatik yollarla çözmek amaçları doğrultusunda dengeli bir politika izlenmiştir.
C) Toprak bütünlüğünün korunması adına asla ödün verilmeyerek hakların güvence altına alınması için çeşitli yollar izlenmiştir.
D) Atatürk dönemi dış politikanın her döneminde dünya barışını sağlamak için Türk milleti hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır.

47. Yunanistan'la yapılan Nüfus Mübadelesi Antlaşması ile Yunanistan'dan Türkiye'ye göç edenler yaşadıklarını şu şekilde dile getirmişlerdir:

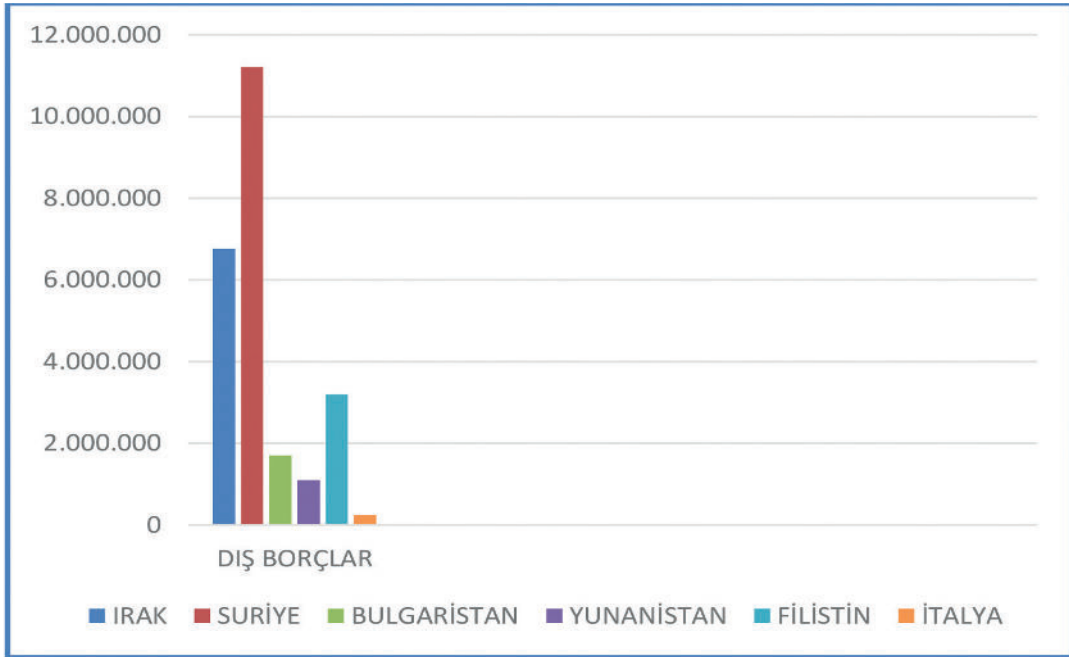
"Yunanistan'da kasabamız Yenice idi. Memurlar köyümüze geldiler. 'Sizler hepiniz topraklarınızı bırakıp Türkiye'ye gideceksiniz.' dediler. Ben de o yıllarda 6-7 yaşlarındaydım. Kısa sürede hazırlandık ve bizi Türkiye'ye götürecek Gülcemal gemisine doğru yola çıktık."

"O zaman ben 8 yaşındaydım. Orada çiftçilik yapıyorduk. Bütün tarlalarımız orada kaldı. Buraya geldikten sonra Atatürk bize buradan toprak, öküz verdi. Atatürk bir taneydi. Onu unutmamız mümkün değil."

Anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Nüfus Mübadelesi gönüllülük esasına göre yapılmıştır.
- B) Göç edenlere Türkiye tarafından ekonomik destek verilmiştir.
- C) Göç etmeden önce insanların mallarını satmasına izin verilmiştir.
- D) Bir süre sonra göç edenler eski evlerine dönmüştür.

48.

Lozan Antlaşması'nda "Osmanlı Devleti'nin dış borçları on dört ülke arasında pay edilerek ödenecek." ibaresi yer almıştır. Grafikte borçların pay edildiği bazı ülkelerin Türk Lirası cinsinden ödemeleri gereken miktarlar belirtilmiştir.

Grafiğe ve verilen bilgilere göre dış borçlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Suriye, on milyondan fazla borç ödemek durumunda kalmıştır.
- B) Yunanistan, Filistin ve Irak'tan daha fazla ödeme yapmıştır.
- C) Bulgaristan'dan sonra en az borç ödeyecek ülke İtalya'dır.
- D) Filistin, on dört ülke arasında en az borç ödeyen ülkedir.

49. Balkan ittifakı, bizim öteden beri samimiyetle üzerinde durduğumuz bir idealdir. Bu konuda müttefik Balkan devletlerini yöneten kişilerin büyük hizmetleri, başarıları ve ittifaka bağlılıkları övgüye değer. Bizim kurmak istediğimiz birliğin tarihte geçmiş olan birliklerin çok üstünde olmasını isteriz. Tarihi bu kadar yüksek bir idealin gerçek temel taşı, yalnız geçici politika kurallarında kalmaz. Bunun gerçek temel taşları gereklidir ki kültür ve ekonomi özülle dolu olsun. Çünkü kültür ve ekonomi her türlü siyasete yön veren esaslardır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Çankaya Köşkü'nde gazetecilere verdiği bu demeçten hareketle, Balkan Antantı'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Önceki ittifaklardan daha güçlü olacağı düşünülmektedir.
- B) Mevcut başkanların görevleri boyunca geçerli olacaktır.
- C) Yalnızca ülke sınırlarının korunmasını amaçlamaktadır.
- D) Tüm Balkan devletlerinin katılımıyla kurulmuştur.

50. Yukarıdaki görsel incelendiğinde,

- I. Hatay'ın sadece bugün değil asırlardan beri Türk yurdu olduğu vurgulanmıştır.
- II. Mustafa Kemal, Hatay'ın kurtuluşunu mecliste yaptığı konuşma ile kutlamıştır.
- III. Hatay'ın kurtuluşundaki emeklerinden dolayı Atatürk'e olan minnettarlık dile getirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

51. Hatay sorununun çözüme kavuşturulamaması üzerine konu Milletler Cemiyeti'ne taşınmıştır. Buradan da bir sonuç elde edilemeyince Türkiye sınıra otuz bin kişilik bir kuvvet göndermiştir.
Buna göre Hatay sorununun çözümünde Türkiye hangi alanda tedbir almıştır?

A) Siyasi B) Hukuki C) İktisadi D) Askeri

52. Atatürk'e göre herhangi bir politikanın başarılı olabilmesi için öncelikle o politikanın halkın duygu, düşünce ve özelliklerine uygun ve aynı zamanda dünyadaki gelişmelere de paralel olması gerekir. O, milli menfaatleri koruyan bir politikanın ancak milletin gücüne dayanmakla mümkün olacağına inanmıştır.
Buna göre Atatürk dış politikada hangi ilkeyi öncelikle gerekli görmüştür?

A) Mütakabiliyet
B) Türk ve dünya kamuoyunu dikkate alma
C) Gerçekçilik ve akılcılık
D) Dünya barışına katkı sağlama

53. Komşularıyla iyi ilişkiler kurmak isteyen Türkiye, doğu sınırlarını güvenlik altına almak istiyordu. İtalya'nın 1935 yılında Habeşistan'ı işgali, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'da büyük bir tehlike ortaya çıkardı. Türkiye ve bölge ülkeleri İtalya'nın yayılmacılığına karşı harekete geçti. Bu pakta üye olan devletler, birbirlerinin iç işlerine karışmamayı ve ortak sınırlara saygı göstermeyi kabul etti. Türkiye Sadabat Paktı'yla doğu sınırlarını güvence altına aldı.
Verilenlere göre Sadabat Paktı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türkiye, Irak, İran ve Afganistan Sadabat Paktı'nı imzaladı.
B) Türkiye, Sadabat Paktı'yla barışçıl bir politika izlediğini gösterdi.
C) İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi bölge ülkelerini bir araya getirdi.
D) Pakta göre, ülkeler saldırı karşısında birbirlerine yardım edeceklerdi.

54. Yaşanmış bir olaydan uyarlanan 1999 yapımı Propaganda adlı film, sınırın tel örgüyle ikiye bölünmesi ve değişen sınırla birlikte bir köyün sosyal, duygusal ve manevi olarak da ikiye bölünmesinin ardından yaşanan dokunaklı hikâyeyi anlatıyor. Köy halkı aradaki sınır yüzünden akrabalarını, arkadaşlarını ve yaşama sevinçlerini yitirirken nüfus yapısı dikkate alınmadan çizilen sınırların parçaladığı hayatlar bir kez daha gözler önüne seriliyor.

Suriye yönetiminde kalmayı kabul etmeyen yaklaşık 80000 Hatay Türkü, 12 Ocak 1937 günü büyük bir miting ve yürüyüş yaptı. Milletler Cemiyeti gözlemcileri mitingi baştan sona izledi. Bu yürüyüşte halk "İstiklal isteriz!" diye haykırdı. Milletler Cemiyeti Konseyi İskenderun Sancağına bağımsızlık verilmesini kabul etti. Bu karar Hatay Türkleri arasında sevinçle karşılandı ve Hatay'ın Türkiye'ye katılmasının önü açıldı.

Yukarıdaki örnekler birlikte düşünüldüğünde ülke sınırları belirlenirken öncelikle göz önünde bulundurulması gereken etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik kaynaklar
- B) Sosyokültürel yapı
- C) Siyasi antlaşmalar
- D) Jeopolitik konum

55.

SEVR ANTLAŞMASI	LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI	MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ
Boğazlar; içinde Türklerin bulunmadığı uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, savaş zamanı dahi bütün gemilere açık olacak. Bu komisyonun ayrı bir bütçesi ve bayrağı olacak.	Boğazlar, başkanı Türk olan Uluslararası Boğazlar Komisyonu tarafından yönetilecek. Boğazlar'ın güvenliği Milletler Cemiyeti'nin sorumluluğunda olacak. Boğazlar'dan gemi ve uçakların geçişi serbest olacak. Türkiye savaşa girerse savaştığı ülkelere Boğazlar'ı kapatabilecek.	Boğazlar'ın yönetimi Türkiye'ye devredilecek ve güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacak. Boğazlar'dan ticaret gemilerinin geçişi serbest ve ücretsiz olacak, savaş gemilerinin geçişi belli kurallara bağlı olacak.

Boğazlarla ilgili verilen hükümlere bakıldığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar meselesi Misakımillî'ye uygun çözülmüştür.
- B) Sevr Antlaşması'ndaki hükümler Boğazlar'ın güvenliğinin tam olarak sağlandığını gösterir.
- C) Lozan Barış Antlaşması'nda Boğazlar Komisyonunun olması tam bağımsızlığa aykırıdır.
- D) Boğazlar'ın yönetimi ile ilgili egemenlik haklarımız aşama aşama gerçekleşmiştir.

56. “Şarktan şimdi doğacak olan güneşe bakınız. Bugün, günün ağardığını nasıl görüyorsam uzaktan, bütün şark (doğu) milletlerinin uyanışlarını da öyle görüyorum. İstiklâl ve hürriyetine kavuşacak olan çok kardeş millet vardır. Bu milletler bütün güçlüklerle ve bütün mânilere rağmen muzaffer (başarılı) olacaklar ve kendilerini bekleyen istikbale ulaşacaklardır.

Sömürgecilik ve emperyalizm yeryüzünden yok olacak ve yerlerine milletlerarasında hiçbir renk, din ve ırk farkı gözetmeyen yeni bir ahenk ve işbirliği çağı hâkim olacaktır.”

Mustafa Kemal’in bu konuşmasına göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Milletlerarası eşitlik dünya barışının korunmasına katkı sağlamaktadır.
- B) Emperyalist devletler kendi istekleriyle sömürgecilikten vazgeçecektir.
- C) Birçok doğu ülkesi bağımsızlıktan yoksun bir şekilde yaşamaktadır.
- D) Dünyadaki güç dengeleri gelecekte mutlaka değişecektir.

57. “Millî siyaset dediğim zaman, amaçladığım mâna ve anlam şudur: Millî sınırlarımız içinde, her şeyden evvel kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğuna ve yeniden imarına çalışmaktır.”

Mustafa Kemal Atatürk’ün, milli siyaset tanımında bahsettiği ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tam bağımsızlık
- B) Mütakabiliyet
- C) Gerçekçilik ve akılcılık
- D) Milli menfaatleri esas alma

58. 3 Mart 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu’yla tüm yerli ve yabancı okullar, Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Bu amaçla yabancı okulların uyması gereken kuralları içeren genelgeler yayımlandı.

1925 yılında yayımlanan genelgenin bazı önemli maddeleri şunlardır:

- Yabancı okullarda, mabetler dışındaki mekânlarda bulunan dini semboller kaldırılacaktır.
- Bu okullar yabancı müdürlerin yanı sıra bir de Türk müdür yardımcısı bulunduracaktır.
- Millî kültürü korumak için Türk tarih ve coğrafyası ile yurt bilgisi derslerinin Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulması zorunlu hale getirilecektir.

Yabancı okullarla ilgili bu kurallara göre yapılabilecek en kapsamlı yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli eğitimde laikleşme temel ilke olarak kabul edilmiştir.
- B) Okul yönetimlerinde Türklerin söz sahibi olması istenmiştir.
- C) Tüm vatandaşların Türk kültürünü öğrenmesi amaçlanmıştır.
- D) Milli eğitimde birlik ve beraberliğin sağlanması hedeflenmiştir.

TÜRK ASKERİ HATAY'A GİRDİ

5 Temmuz 1938 günü, Fransızların Hatay'da hak iddia etmeleri üzerine 5 bin Türk askeri Hatay'a girdi. 23 Haziran 1939'da ise Hatay tamamen Türkiye'ye katıldı.

1516
Yavuz Sultan Selim döneminde, Osmanlı İmparatorluğu bölgeyi fethetti.

1918
I. Dünya Savaşı sonunda bölge Fransızlar tarafından işgal edildi.

1935
Fransa; Suriye ve Lübnan üzerindeki mandasını kaldırdı.

1921 - 1935
Fransa bölgeyi Milletler Cemiyeti'ne Kuzey Suriye Hükümeti olarak tescil ettirdi.

1921
Misak-ı Milli sınırları içerisinde bulunan Hatay Fransa'yla yapılan 1921 Ankara Antlaşmasıyla Türkiye sınırları dışında kaldı.

1936
Suriye ile anlaşılan Fransa Hatay'daki haklarını Şam yönetimine devretti. Türkiye bölgenin bağımsız olması gerektiğini söyledi. Milletler Cemiyeti İskenderun ve Antakya iç işlerinde tam bağımsız, dış işlerinde Suriye'ye bağlı özerk bir devlet olduğunu kabul etti.

1938
Türkiye Hatay sınırına asker yığınağı yaptı. Bölgeye Türk vali atandı. 5 Temmuz günü 5 bin Türk askeri Hatay'a girdi.
Ağustos 1938'de Hatay Meclisi Seçimleri yapıldı. 1938 Eylül'ünde ise Hatay Cumhuriyetini ilan etti.

1939
Avrupa'da Nazi tehdidi artınca Fransa Hatay'daki askerlerini çekti, bölgeyi Türkiye'ye bıraktı.
23 Haziran 1939 tarihinde Hatay Meclisi oy birliği ile aldığı bir karar ile Türkiye'ye katıldı. Fransa Hatay'ın Türkiye'ye bağlı olduğunu kabul etti.

Verilen görsele göre Hatay ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hatay'ı Milletler Cemiyeti'ne Kuzey Suriye Hükümeti olarak onaylatan devlet Fransa'dır.
- B) Avrupa'daki tehditlerin artması üzerine Fransa Hatay'dan askerlerini çekmek zorunda kalmıştır.
- C) Milletler Cemiyeti İskenderun ve Antakya'nın dış işlerinde Türkiye'ye bağlı olduğunu kabul etmiştir.
- D) Türkiye, Ankara Antlaşması ile Misakımilli sınırları içinde yer alan Türk toprağı Hatay'ı kaybetmiştir.

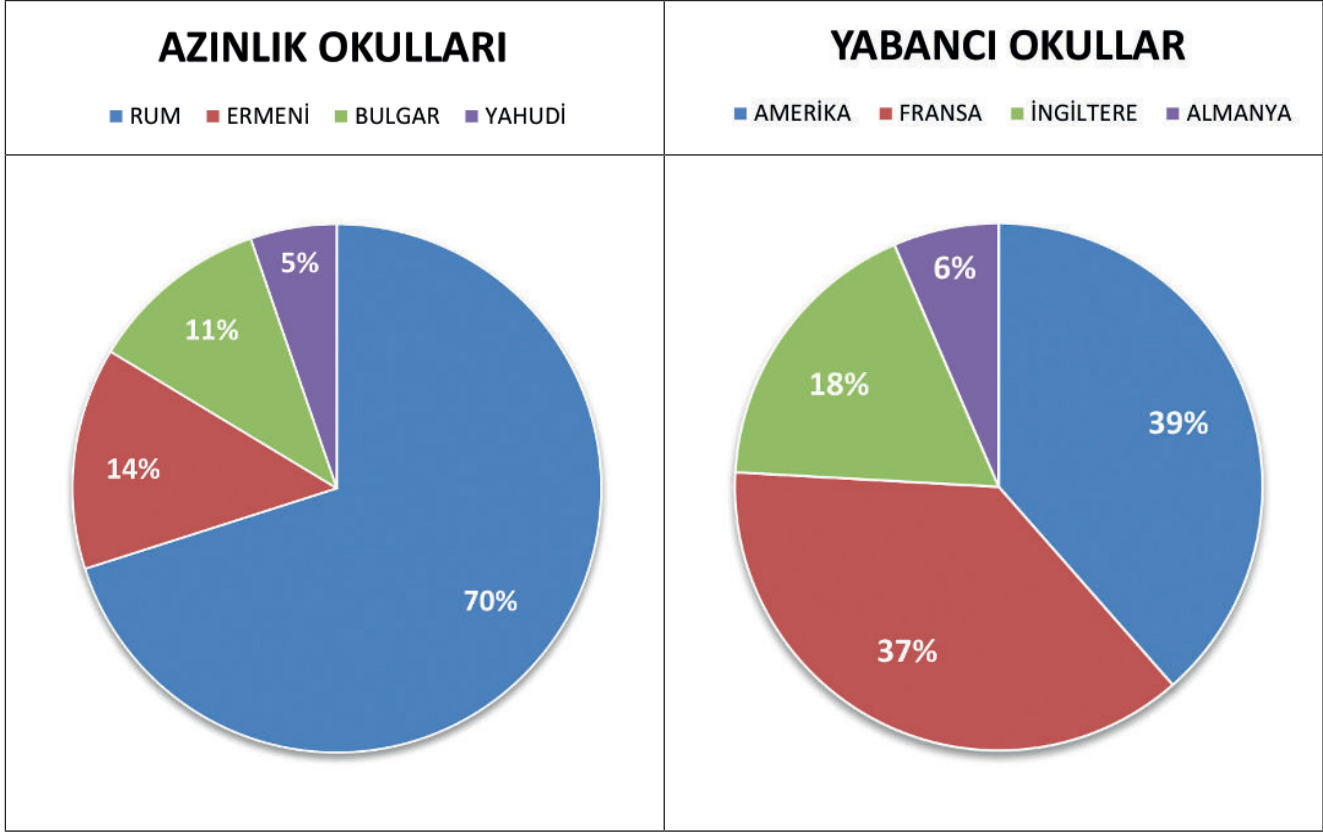
60. Aşağıdaki tabloda nüfus mübadelesi ile Türkiye topraklarına gelen Türklerin geldikleri şehirler, Türkiye’de yerleştirdikleri yerler ve meslekleri ile ilgili sayısal bilgiler verilmektedir.

GELİNER BÖLGE	TÜTÜNCÜ	ÇİFTÇİ	BAĞCI-ZEYTİNCİ	TOPLAM	İSKÂN EDİLEN BÖLGE
Drama ve Kavala	30.000	-	-	30.000	Samsun
Serez (Siroz)	20.000	15.000	5.000	40.000	Adana
Drama, Kavala, Selanik	4.000	20.000	40.000	64.000	Manisa, İzmir, Menteşe, Denizli
Kesendre, Sarisa, Avrathisar, Nevrokop	20.000	55.000	15.000	90.000	Çatalca, Tekirdağ
TOPLAM	74.000	90.000	60.000	224.00	

Tabloya göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Batı Trakya’da yaşayan Türkler mübadele dışında tutulmuştur.
- B) Mübadeleyle gelen tütüncülerin hepsi Tekirdağ’a yerleştirilmiştir.
- C) Serez’den Türkiye’ye gelen 15 bin çiftçi Adana’ya yerleştirilmiştir.
- D) Drama, Kavala ve Selanik’ten gelenlerin çoğu çiftçilikle uğraşmaktadır.

61. Osmanlı Devleti'nde azınlıkların dışında Avrupalı devletler de kapitülasyonlar aracılığıyla pek çok okullar açmışlar ve çeşitli haklara sahip olmuşlardır. Bu okullar, zamanla Osmanlı Devleti'ne karşı zararlı faaliyetlerde bulunmaya başlamışlardır. Lozan Barış Antlaşmasında; yabancı okullarla ilgili tek karar sahibinin Türk Hükümeti olduğu kabul edildi ve 3 Mart 1924'te Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun çıkarılmasıyla tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Osmanlı Devleti'nde açılan bu okullar pasta grafikte gösterilmiştir.

Verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Yabancı okullar içerisinde Amerika en fazla paya sahiptir.
- B) Azınlık okulları içerisinde en çok Rumlar okul açmıştır.
- C) Ermenilerin açtığı okullar Bulgarların açtığı okullardan fazladır.
- D) Yabancı okullar konusunda Türkiye'ye en çok sorun çıkaran İngiltere'dir.

CEVAP ANAHTARI

1. Musul
2. 1- Barışçılık
2- Milli Menfaat
3- Gerçekçilik
4- Tam Bağımsızlık
5- Mütakabiliyet
3. A-4, B-1, C-3, D-5, E-2
4. 1-Y, 2-D, 3-Y, 4-D, 5-D
5. 1. Çıkış
6. Mütakabiliyet (D),
Türk ve Dünya Kamuoyunu
Dikkate Alma (E),
Tam Bağımsızlık (A),
Gerçekçilik (C),
Barışçı Anlayış (B)
7. 1- Fransa
2- Dış Borçlar
3- Musul
4- Mübadele
5- Balkan Antantı
6- Montrö Boğazlar Sözleşmesi
7- Sadabat Paktı
8. Hatay
9. 1-Y, 2- D, 3- Y, 4-D, 5- Y
10. Yukarıdan aşağıya sırasıyla:
I. Sütun: Musul Sorunu-Nüfus Mübadelesi Sorunu-Dış Borçlar Sorunu.
II. Sütun: Fransa
III. Sütun: Milletler-Misakı-milliyeye-Milli Eğitim Bakanlığına-Milletler-Mütakabiliyet-Milli Menfaatleri Esas Alma.
11. Mütakabiliyet- 5, Barışçılık-3,
Türk ve Dünya Kamuoyunu
Dikkate Alma- 4,
Milli Menfaat-1,
Gerçekçilik ve Akılcılık -6,
Tam Bağımsızlık- 2

12. I. Sütun: Türkiye'nin Milletler Cemiyetine Girmesi - Balkan Antantı'nın İmzalanması- Montrö Boğazlar Sözleşmesinin Yapılması.
II. Sütun: Başlık: Atatürk Dönemi Türk Dış Politika Sorunları Musul Sorunu-Nüfus Mübadelesi-Dış Borçlar.
İlkeler:
A. Akılcılık,
B. Barış,
C. Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma,
D. Milli Menfaatleri Esas Alma,
E. Tam Bağımsızlık, F. Mütakabiliyet.

13. 8. Çıkış

14. 1. XI, 2. I-V,
3. III-VIII, 4. IX,
5. III-X, 6. X-VI-VII,
7. IV-II-XII.

15. Soldan Sağa:

- 1- Venizelos
- 2- Pakt
- 3- Ankara
- 4- Mübadele
- 5- Hatay
- 6- İngiltere

Yukardan Aşağıya:

- 1- Petrol
- 2- Fransa
- 3- Lozan
- 4- Sadabat
- 5- Akılcılık
- 6- Montrö
- 7- Musul
- 8- Barış
- 9- Etabli
- 10- Suriye

16. A- Mütakabiliyet
B- Milli Menfaatleri Esas
Alma
C- Tam Bağımsızlık
D- Barışçı Olma
E- Gerçekçilik ve Akılcılık
F- Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma
17. 1- Hatay
2- Mütakabiliyet
3- İspanya
4- Sadabat Paktı
5- Lozan
6- Musul
7- Akılcılık
8- Fransa
9- Nüfus Mübadelesi
10- Balkan Antantı

B	A	L	K	A	N	A	N	T	A	N	T	I	F	H
E	H	O	R	H	U	O	Y	B	K	A	L	K	D	A
G	A	Z	B	G	F	Ş	E	A	I	N	I	D	E	T
U	G	A	A	E	U	R	T	L	L	A	M	U	N	A
B	A	N	K	R	S	E	I	K	C	D	A	J	I	S
K	Y	F	R	Ç	M	T	F	A	I	O	N	S	Z	A
N	J	R	A	E	U	I	R	N	L	L	H	L	D	
R	K	I	N	K	B	C	A	L	I	U	A	A	E	A
S	L	N	H	L	A	I	N	I	K	G	R	T	R	B
T	K	S	A	I	D	L	S	K	H	G	T	A	D	A
K	A	M	Ü	T	F	K	A	B	I	L	I	Y	E	T
V	B	U	P	U	L	G	E	N	Ç	L	I	A	S	P
U	I	S	A	R	F	S	F	B	F	P	L	D	A	A
K	I	U	K	S	E	S	A	S	L	I	E	A	K	
A	Y	L	T	T	I	S	P	A	N	Y	A	T	S	T
Y	E	D	U	E	D	G	J	Y	I	L	Ş	A	R	I

18. C
19. D
20. C
21. C
22. A
23. B
24. B
25. A
26. B
27. D
28. B
29. D
30. A
31. A
32. C
33. C
34. D
35. B
36. B
37. C
38. C
39. D
40. B
41. A
42. A
43. B
44. B
45. A
46. B
47. B
48. A
49. A
50. C
51. D
52. B
53. D
54. B
55. B
56. B
57. D
58. D
59. C
60. C
61. D

meb.gov.tr